

prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
Judecător: E. Galușceac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței,
judecătorul
judecători,

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean,

examinând recursul declarat de către Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca
Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva
lui Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina, Bulbaș Iurie și Bulbaș Ana cu privire la
încasarea datoriei, deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui
spațiu locativ, și

cererea reconvențională depusă de Rusnac Ion împotriva Bancii Comerciale
„Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea
nulității contractului de credit,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017,

c o n s t a t ă:

La 24 august 2015, Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca”
Societate pe Acțiuni (în continuare BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA) a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac
Irina, Bulbaș Iurie și Bulbaș Ana, solicitând încasarea datoriei în mărime de
576 806,64 lei, deposedarea silită de bunul ipotecat cu nr. cadastral
xxxxxxxxxxxxx cu suprafața de xxx m.p. situat în mun. xxxxxx, bd. xxxx, xx/x
ap. xxx, pentru comercializare în scopul stingerii datoriei formate cu evacuarea
din apartament și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 17 480, 20 lei.
(f.d. 5-9 vol.I)

La 01 aprilie 2016, Rusnac Ion a depus cerere reconvențională prin care a solicitat declararea nulității a contractului de credit nr. xxxx din xx decembrie 2012 încheiat prin dol. (f.d. 86 vol.I)

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016 cererea de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a fost admisă. Acțiunea reconvențională depusă de Rusnac Ion respinsă, ca fiind prescrisă. (f.d. 142-143,156-169 vol.I)

La 07 octombrie 2016, Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina au contestat cu apel hotărârea primei instanțe solicitând casarea hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a acțiunii reconvenționale și respingerea a cererii de chemare în judecată depusă de BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA. Concomitent, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, invocând situația materială precară. (f.d. 150, 177-178 vol.I)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, a fost respinsă cererea depusă de către Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu a fost dat curs cererii de apel declarate de apelanți, acordându-le termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei. A fost adus la cunoștința lui Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irinei că, în cazul nelichidării în termen a neajunsurilor conform indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a fost fixată pentru 16 ianuarie 2018, ora 11.00. (f.d. 206-207 vol.I)

La 18 decembrie 2017, Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi încheieri, prin care demersul privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel să fie admis.

Pledând pentru admiterea cererii de recurs în sensul declarat, au indicat că au solicitat scutirea de la plata taxei de stat, având în vedere că au o situație materială precară care se atestă prin certificatele anexate la materialele cauzei.

Consideră, că instanța de apel a dat o apreciere eronată a probelor anexate la dosar și prin obligarea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel li se lezează dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție. (f.d.215-216 vol.I)

La 04 mai 2018 BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA a depus referință solicitând declararea recursului depus de către Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina, ca fiind nefondat și inadmisibil. (f.d. 6 vol.II)

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 18 decembrie 2017 (f.d. 215-216 vol.I) împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017 (f.d. 206-207 vol.I) este depus în termen, deoarece copia încheierii a fost expediată părților la 04 decembrie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire a Curții de Apel Chișinău (f.d. 208 vol.I), fiind recepționată de către recurenți la 12 decembrie 2017 (f.d. 210 vol.I)

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, la 07 octombrie 2016, Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina au contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 septembrie 2016, concomitent au solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând situația materială precară. (f.d. 150, 177-178 vol.I)

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017 a fost respinsă cererea lui Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irinei cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu a fost dat curs cererii de apel declarate, acordându-le termen de 10 zile din data recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor și anume, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat. A fost adus la cunoștința lui Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irinei că, în cazul nelichidării în termen a neajunsurilor conform indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită.

Ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel a fost fixată pentru 16 ianuarie 2018, ora 11.00. (f.d. 206-207 vol.I)

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC, care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei

de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din materialele dosarului rezultă, că Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina invocă dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, în partea în care a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului cu acordarea termenului pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 21 septembrie 2017, este întemeiată și justificată, deoarece apelanții Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Instanța de recurs relevă că, probele prezentate de apelanți-recurenți și anume, copia certificatului eliberată de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor nr. 01/3-15 din 14 aprilie 2016, copia certificatului eliberată de Primăria orașului Dondușeni nr. 501 și nr.783 din 06 aprilie 2016, nr 798 din 11 aprilie 2016, copia ordinului nr. 79p din 16 noiembrie 2015, copia certificatului de naștere pe numele Rusnac Kira a. n 13 septembrie 2015 și copia certificatului de căsătorie seria CS-V 0893390, eliberată de OSC Dondușeni, nu constituie temei pentru scutirea de la plata taxei de stat, deoarece scutirea de la plata taxei de stat se dispune în baza unor probe pertinente, însă înscrisurile prezentate nu indică nemijlocit asupra situației materiale care să reflecte situația precară la moment a solicitantului și imposibilitatea achitării taxei de stat.

Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina, nu au anexat probe cum ar fi: (avizul Comisiei pentru protecție socială, certificat despre mărimea salariului, pensiei sau

a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane, probe cu privire la deținerea în proprietate a bunurilor imobile, mobile, cote de participație în cadrul unor întreprinderi etc.), care ar atesta situația financiară precară și ar justifica acordarea facilității respective la achitarea plății taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

În consecință, în lipsa probelor concludente și pertinente ce ar demonstra incontestabil situația materială dificilă a lui Rusnac Ion și Țurcanu-Rusnac Irina, cererea acestora cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu poate fi admisă.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurenților privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională. Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975.), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985). Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa: cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (cauza *Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61) și raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanti raportat la veniturile sale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază, că sarcina instanței de recurs este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei sau încheierii atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, iar ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Banca Comercială „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni împotriva lui Rusnac Ion, Țurcanu-Rusnac Irina, Bulbaș Iurie și Bulbaș Ana cu privire la încasarea datoriei, deposedarea de bunul ipotecat și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și cererea reconvențională depusă de Rusnac Ion împotriva Bancii Comerciale „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” Societate pe Acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de credit.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean